



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ



ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΜΜΕΣΗΣ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄

Ταχ. Δ/νση : Σίνα 2-4
Ταχ. Κώδικας : 10672 Αθήνα
Πληροφορίες : Μ. Κακούνη
Τηλέφωνο : 2132122416
E-Mail : deef.a@aade.gr
Url : www.aade.gr

Αθήνα , 12/12/2022

Αριθ. Πρωτ.:ΔΕΕΦ Α 1131765 ΕΞ
2022

ΠΡΟΣ:

Υπουργείο Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Χαριλάου Τρικούπη 6-10
10679 Αθήνα
(υπόψη κας Φ. Μανιμάνη)

Θέμα: Απάντηση στη με αριθ. πρωτ. 1153/30.11.2022 ερώτηση κοινοβουλευτικού ελέγχου με θέμα: «Επιστροφή ΦΠΑ από την πτώχευση της Thomas Cook».

Σχετ.: Το με αριθ. πρωτ. 176749 ΕΞ 2022/ΥΠΟΙΚ 02.12.2022 έγγραφο του γραφείου Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων.

Σε απάντηση της με αρ. πρωτ. 1153/30.11.2022 ερώτησης, η οποία διαβιβάστηκε στην υπηρεσία μας με το ανωτέρω σχετικό έγγραφο, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το ζήτημα που τίθεται αφορά στην θέσπιση νομοθετικής ρύθμισης προκειμένου να επιστραφεί στις τουριστικές επιχειρήσεις της χώρας ο καταβληθείς ΦΠΑ από τα ανείσπρακτα τιμολόγια που εξέδωσαν προς την εταιρεία Thomas Cook η οποία έχει πτωχεύσει μετά και την απόφαση 355/2019 του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ).

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 35 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000), οποιοδήποτε πρόσωπο χρεώνει φόρο σε φορολογικό στοιχείο που εκδίδει, έστω και αν ο φόρος αυτός είναι μεγαλύτερος του προβλεπόμενου, υποχρεούται στην απόδοση του

φόρου αυτού στο Δημόσιο, σε χρόνο, όπως αυτός ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 16 του Κώδικα ΦΠΑ.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 90 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ για το ΦΠΑ σε περίπτωση ακύρωσης, καταγγελίας, λύσης, ολικής ή μερικής μη καταβολής, ή μείωσης της τιμής, που επέρχεται μετά την πραγματοποίηση της πράξης, η βάση επιβολής του φόρου μειώνεται ανάλογα, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από τα κράτη μέλη. Σε περίπτωση ολικής ή μερικής μη καταβολής της τιμής, τα κράτη μέλη μπορούν να παρεκκλίνουν από τη παραπάνω διάταξη.

Στο εσωτερικό μας δίκαιο η εν λόγω διάταξη έχει ενσωματωθεί με την παράγραφο 5α του άρθρου 19 του Κώδικα ΦΠΑ βάσει της οποίας η φορολογητέα αξία μειώνεται σε περίπτωση ολικής ή μερικής μη πληρωμής του τιμήματος, εφόσον μετά την πραγματοποίηση των φορολογητέων πράξεων διαπιστώνεται ότι η απαίτηση κατέστη οριστικά ανεπίδεκτη εισπράξεως, λόγω θέσεως επιχείρησης σε ειδική εκκαθάριση, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 46 και 46α του ν.1892/1990 (101 Α΄), όπως αυτός τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν.2000/1991 (206 Α΄). Δηλαδή η εν λόγω διάταξη του Κώδικα ΦΠΑ, στο βαθμό που περιορίζει τη δυνατότητα μείωσης της βάσης επιβολής του φόρου, εφαρμόζεται μόνο σε συγκεκριμένη πτωχευτική διαδικασία (ειδική εκκαθάριση) και όχι και στις λοιπές πτωχευτικές διαδικασίες.

Με την με υπ' αριθ. 355/2019 απόφασή του, το ΣτΕ ερμήνευσε το άρθρο 19 παρ. 5α του Κώδικα ΦΠΑ, αναφορικά με τη μείωση της φορολογητέας βάσης των υποκειμένων σε ΦΠΑ εκδοτών τιμολογίων που περιλαμβάνονται στην απόφαση 8/16.1.2017 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών στην περίπτωση υπαγωγής του αντισυμβαλλόμενου λήπτη του τιμολογίου σε διαδικασία εξυγίανσης των άρθρων 99 επ. του ΠτΚ (ν. 3588/07). Με τις Οδηγίες ΔΕΕΦ Α 1165616/2019 και Ο ΔΕΕΦ Α 1113162 ΕΞ/2020 δόθηκαν οδηγίες για την διαδικασία εφαρμογής της εν λόγω απόφασης του ΣτΕ.

Αναφορικά με την υποχρέωση επιστροφής του ΦΠΑ από ανεξόφλητα τιμολόγια συναλλαγών τουριστικών επιχειρήσεων με την εταιρεία Thomas Cook κατ' ανάλογη εφαρμογή με την απόφαση 355/2019 του ΣτΕ για τη μείωση της φορολογικής βάσης ΦΠΑ συνεπεία της ολικής ή μερικής μη πληρωμής του τιμήματος από τον αγοραστή, επισημαίνεται ότι η εν λόγω απόφαση του ΣτΕ αναφέρεται σε διαδικασία του ελληνικού Πτωχευτικού Κώδικα η οποία εφαρμόζεται σε πτωχευμένες ελληνικές επιχειρήσεις. Συνεπεία αυτού, για την περίπτωση της εταιρείας Thomas Cook η οποία δεν είναι εγκατεστημένη στο εσωτερικό της χώρας, ισχύει το δίκαιο που εφαρμόζεται για την πτώχευση της χώρας που έχει έδρα η εταιρεία αυτή.

Ωστόσο, για πληγείσες επιχειρήσεις που είχαν συναλλαγές με την εταιρεία Thomas Cook η Υπηρεσία μας έχει προβεί στις ακόλουθες ενέργειες:

Με την παράγραφο 1 του έβδομου άρθρου της από 30.9.2019 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 145), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4638/2019 (Α΄ 181), δόθηκε, υπό προϋποθέσεις, η δυνατότητα αναστολής καταβολής μέχρι και την 31.3.2020 του συνόλου ή μέρους του Φ.Π.Α. που έχει βεβαιωθεί από χρεωστικές δηλώσεις Φ.Π.Α. με καταληκτική προθεσμία υποβολής την 30.9.2019 και την 31.10.2019 σύμφωνα με τα ειδικώς

οριζόμενα στις παραγράφους της εν λόγω Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου. Η αναστολή ενεργείτο κατόπιν αίτησης του υποκειμένου στο φόρο στη Δ.Ο.Υ. που είναι αρμόδια για την παραλαβή της δήλωσης. Ο αρχικά προβλεπόμενος χρόνος αναστολής έως 31.3.2020, παρατάθηκε διαδοχικά μέχρι και την 30ή.4.2021, με το άρθρο 295 του ν.4738/2020 (Α' 207).

Λοιπά ζητήματα που τίθενται στη εν λόγω ερώτηση δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας μας.

**Ο Προϊστάμενος της Γενικής
Δ/νσης Φορολογικής Διοίκησης
Γεώργιος Φάκος**